

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Eva Mlátilíková

Ježíšovo poselství a život - pedagogická příprava výuky dle bavorského Lehrplanu do hodin náboženství německého gymnázia

Předkládaná práce nabízí přípravu výuky konkrétního tématu (Ježíšovo poselství a život v šestnácti vyučovacích hodinách) podle učebních plánů bavorských evangelických gymnázií. Autorka vytěžuje maximum ze svých studijních pobytů v Berlíně a Pasově a vysoko tak nastavuje laťku smysluplnosti podobných pobytů. Předdesílám, že podle mého soudu práce rozsahem i kvalitou obsahu převyšuje běžné standardy kladené na diplomové práce.

Práce je z formálního hlediska výborná. Je psána adekvátním jazykem, je smysluplně členěná, jednotlivé myšlenky, odstavce a kapitoly na sebe navazují a jsou dobře vystavěné.

Z obsahového hlediska mohu posoudit jen pedagogicko-didaktickou použitelnost předkládaného návrhu tematických celků a jejich realizace v modelových hodinách. Autorka se opírá o relevantní zdroje a osobní setkání s německými didaktiky náboženství. Své návrhy podkládá zajímavými a ověřenými didaktickými přístupy (např. interpretace biblického textu podle Huebentálové).

První z mých otázek sleduje problém „ambicióznosti“. Měl jsem shodou okolností možnost a čest vidět konkrétní výuku autorky a i na základě této zkušenosti se domnívám, že navrhované modelové hodiny bude nutné podstatně „redukovat“ s ohledem (a) na časové možnosti a (b) s ohledem na kognitivní možnosti žáků šesté třídy.

Navrhované modely se mi zdají vesměs časově nezvládnutelné, pokud by mělo jít o smysluplnou výuku s dostatečným časem na zvnitřnění učiva (jak po něm sama autorka volá), s dostatečným prostorem na opakování a procvičování.

Domnívám se také, že běžná třída žáků šesté třídy nezvládne za jednu vyučovací hodinu (tedy cca 35 minut, když odečteme obsluhu a administrativu hodiny, kontrolu domácích úkolů a uzavírání hodiny): frontální výklad, společnou četbu tří biblických textů, skupinovou práci v metodě Placemat, kdy žáci porovnávají texty, hledají a snaží se vysvětlit opomenuté skutečnosti, to celé zapisují do plakátu, kde navíc vypisují informace v úryvcích obsažené (proč vlastně?) (viz druhý tematický celek).

Přestože autorka navrhuje smysluplné využití debaty (str. 38), skupinové práce (str. 70) nebo živého obrazu (Standbild, str. 103), hodiny jsou převážně výkladové. Obávám se, že žáci by měli být aktivizováni více k samostatné práci. Odhaduji, že jde o vedlejší efekt autorčina velkého rozhledu v tématu. Jak sama píše, chtěla se díky diplomové práci v novozákonní tematice více zorientovat a chce nabyté vědomosti předat dál.

Z předkládaného textu mi dále není úplně jasné, jak jsou jednotlivé tematické celky a vyučovací hodiny provázané s předepsanými kompetencemi (str. 12 – 13), které mají být hlavním cílem pedagogického snažení v německých hodinách náboženství. Jak bude ověřováno, že žáci dané (nejen kognitivní!) kompetence získali?

Třetí stručná otázka by při obhajobě vedla k domácím úkolům, které jsou v rámci některých hodin kontrolovány. O jaké domácí úkoly se jedná? Proč by je autorka žákům zadávala? Dokáže odhadnout přínos a časovou náročnost takových úkolů?

Práci doporučuji k obhajobě a předem navrhuji známku **v ý b o r n o u**.

Mgr. Marek Fajfr, Ph.D.